

¿Ja no neva tant com abans?

Les pluges intenses dels últims mesos, la falta de neu a les estacions i les temperatures primaverals que ara gaudim ens poden fer pensar que el temps està canviant. Però ¿és cert?

Sovint la gent es recorda dels fets més destacats i per tant es recorda de la gran nevada o dels grans freds. Per aclarir aquests dubtes que pot tenir la memòria no hi ha res millor, i que no falla, que l'estadística meteorològica. La comparativa que hi ha al marge posa en evidència diverses qüestions que intentaré exposar. Les raons que m'han portat a triar aquestes dues zones d'esquí són clares: d'una banda, el molt correcte funcionament de l'estació meteorològica d'on han sortit aquestes dades. La constància durant molts anys d'aquestes observacions i, finalment, el fet que les dues zones són representatives de dos tipus de clima que hi ha al Pirineu i que són completament diferents: l'atlàntic (Vaqueira), i el mediterrani (la Molina).

Hi ha diverses consideracions que cal fer si ens fixem bé en la comparativa. La primera i sens dubte la que més destaca és la regularitat de les nevades a la Vall d'Aran i la irregularitat (molt gran i que abans també es donava) de les nevades a la Cerdanya. Aquest règim de les nevades, i torno a insistir, que sempre s'ha donat, si bé d'uns anys ençà s'ha alterat habitualment, és causat pel pas de depressions i anticiclons d'una certa manera i amb una certa freqüència. En tota l'àrea geogràfica dels Països

Catalans estem sota els efectes directes de la Mediterrània, si bé la circulació atmosfèrica a la nostra zona és dirigida habitualment per una circulació basada en un corrent de vents molt forts que hi ha a les capes altes i que es mou per latituds més altes. Aquest corrent dirigeix i genera les perturbacions de l'Atlàntic i que amb regularitat ens visiten. Les perturbacions generades al Mediterrani són molt més irregulars pel que fa a la seva freqüència; si bé poden ser molt actives quan es presenten.

Les estacions situades a la Vall d'Aran, Alta Ribagorça, Pallars Sobirà i Jussà, Alt Urgell i Andorra, es poden incloure dins del grup d'influència clarament atlàntica. Mentre les situades al Solsonès, Berguedà, Ripollès, Alta i Baixa Cerdanya Conflent i Vallespir, es poden qualificar de mediterrànies.

Això lògicament és molt general, ja que per exemple una entrada de vent del nord no es pot qualificar pròpiament de mediterrània ni d'atlàntica. Aquestes, les entrades del nord, poden portar nevades abundants a les comarques situades al vessant nord de la serralada.

Deixant de banda les consideracions pròpiament meteorològiques, n'hi d'altres que ens fan entendre una mica més aquesta diguem-ne psicosis de manca de neu. L'estació de la Molina ens ha facilitat una sèrie de dades

que ho aclareixen a bastament.

Abans, en unes pistes determinades, com a màxim hi pujaven 3.000 persones. Ara unes 12.000. L'erosió de la neu avui dia és, doncs, molt més important, ajudada pels actuals tipus d'esquís amb cantells metàl·lics (abans eran de fusta).

Fa un temps, la zona del Torrent Negre es trepitjava amb un corró de 100 Kg. de pes. Avui, la maquinària pesa 7.000 kg.

Per fotografies sabem que els teulats de les cases velles eren plans, cosa que no seria

lògica si realment fos un país de neu. Abans, la collada de Toses es tancava més sovint i trigava més a ser oberta, segurament com a conseqüència que abans es netejava amb pales i avui són màquines modernes.

Resumint, queda clara una cosa: en l'àrea dels Països Catalans el temps sempre s'ha comportat de manera irregular, si bé és cert que últimament (els últims 10 anys) ho ha fet d'una manera encara més irregular. La zona més regular dins d'aquesta irregularitat és el vessant Nord del Pirineu com a conseqüència de la major

proximitat a les pertorbacions atlàntiques. A partir d'ara no ens haurà d'estranyar que un any el tinguem amb molt poca neu i un altre amb molta. ¿Sabíeu que ara, a la zona dels Alps, com a conseqüència de la recessió de les grans glaceres s'han

La neu artificial

Hi ha una creença entre la gent profana en aquest tema i és que la neu artificial és sintètica. Això és una aberració, ja que la neu artificial sí és creada artificialment, però a la fi és

neu.

No és tan fàcil de crear aquesta neu, ja que a causa de diversos factors físics es necessiten una sèrie de condicions d'humiditat i temperatura determinats, per tant no sempre és factible crear aquesta neu.

D'uns anys ençà, la majoria d'estacions s'estan equipant amb equips de neu artificial que són molt cars de mantenir i de comprar. Des dels Pirineus, passant pels Alps fins a gran part de Nord-amèrica, les estacions d'esquí han optat per aquest sistema davant de la inseguretats del temps atmosfèric, sobretot pel que fa a precipitacions i no tant pel que fa a fred, encara que darrerament a Europa els anys s'han comportat d'una manera anormalment càlida.

A les muntanyes, però, no se'ls ha preguntat res i s'alcen veus en contra d'aquest sistema ja que comporta, segons aquestes veus, importants alteracions de l'entorn. És evident que hi ha un consum d'aigua notable i unes obres prèvies per a l'instal·lació dels equips molt importants i degradants.

La primera qüestió és una mica relativa. Normalment,

els cabals d'aigua, que són molt notables, es trauen de rius i aquesta aigua després s'utilitza per a fabricar neu que després queda una part dipositada sobre el terra. Quan arriba el desglaç, aquesta aigua torna al riu. Això és lògic, però cal tenir en compte que l'evaporació és notable i a vegades el vent s'encarrega d'emportar-s'ho tot. Les obres sens dubte són un dels aspectes que altera més l'entorn i sempre s'haurien de complementar amb una inversió posterior de condicionament.

La instal·lació d'aquesta neu, però, comporta un avantatge i és que el cobriment del terreny i, per tant les plantes, protegeix aquestes de les temudes gelades.

Per acabar voldria desmentir una creença que hi ha molt generalitzada sobre la neu artificial i és que hi ha esquiadors o gent més aviat profana que pensa que la neu artificial no és tan bona per a esquiar. Això és completament fals. La neu artificial té pràcticament les mateixes característiques que les volves de neu natural, almenys pel que fa a la pràctica d'aquest esport d'hivern.

F.M.

descobert camins dels romans? Queda clar, doncs, que fa 2.000 anys les temperatures devien ser molt més altes a Europa. ¿Ens trobem en l'inici d'un canvi a llarg termini cap a un escal·lament i nova redistribució de les pluges com a conseqüència de motius naturals, o és l'home qui ho està provocant? Sens dubte, trigarem a poder contestar aquestes preguntes. Les observacions meteorològiques tenen poc més d'un segle d'antiguitat; la Terra, milers de milions d'anys.

Francesc Mauri

Comparativa entre Vaqueira i la Molina

La Molina

71/72 Molt bona. A Núria queden 500 persones comunicades.
72/73 Dolenta.
73/74 Molt bona. Neva del 19 al 25 de desembre. Cauen 223 l/m2 de neu.
74/75 Mitjana. Comença la temporada al gener.
75/76 Mitjana tirant a dolenta.
76/77 Bona.
77/78 Mitjana. Fins al 15 de gener no s'esquia.
78/79 Bona.
79/80 Dolenta.
80/81 Dolenta.
81/82 Bona. Destaca la nevada del 30 de desembre, amb 65 l/m2.
82/83 Mitjana.
83/84 Mitjana.

84/85 Dolenta. Molt de fred (onada de fred del 1985) i molt poca neu.
85/86 Mitjana. Només una forta nevada al gener.
86/87 Dolentíssima.
87/88 Mitjana amb poca neu.
88/89 Gens de neu.
Bona.- l'estació és oberta.
Dolenta.- Poca neu.
Mitjana.- S'obre i es tanca diverses vegades durant la temporada.
Dolentíssima.- Gens de neu.
Vaqueira
71/72 Bona.
72/73 Mitjana. Amb gruiços de mitjana entre tota la temporada. de 55 a 74 cm.
73/74 Bona.
74/75 Bona.
75/76 Bona.
76/77 Mitjana tirant a dolenta. si bé s'esquia tota la temporada amb gruiços de 5 a 135 cm.

77/78 Comercialment dolenta. No neva fins al 12 de gener i quan ho fa, no para en trenta dies. Fins al 12 de gener no s'havia pogut esquiar per manca de neu i el que va provocar la nevada és una comunicació completa i per tant no es va poder esquiar. A l'abril s'assolien gruiços de 125 a 318 cm.
78/79 Bona.
79/80 Mitjana tirant a bona.
80/81 Molt bona. Cruixos durant l'hivern d'entre 99 i 328 cm.
81/82 Bona.
82/83 Bona.
83/84 Mitjana tirant a bona.
84/85 Bona.
85/86 Bona.
86/87 Bona.
87/88 Bona.
88/89 Mitjana tirant a dolenta (comercialment). Molt dolenta pel que fa a quantitat de neu.